

F 6/07

Ni har hos Revisorsnämnden (RN) ansökt om förhandsbesked om Ni vid sidan av Er verksamhet som revisor kan åta Er uppdrag som styrelseledamot i en stiftelse (Stiftelsen) utan att det rubbar förtroendet för Er opartiskhet och självständighet som revisor.

Av handlingarna i ärendet framgår följande. Ni driver revisionsverksamhet i den enskilda firman X och hyr sedan år 1997 lokaler i en fastighet i Stockholms innerstad som ägs av ett kommunalt bostadsbolag och förvaltas av Stiftelsen. Stiftelsens ändamål är att skapa ett hus som forum för fysisk och andlig hälsa. Av Stiftelsens förvaltningsberättelse för räkenskapsåret 2006 framgår bl.a. att i fastigheten skall bedrivas en utåtriktad miljö- och friskvårdsverksamhet, vilket innebär att Stiftelsen skall upplåta lokaler till föreningar som lokalt och globalt verkar för ekologiska och humanekologiska lösningar, för fysisk, psykisk och andlig hälsa samt för en vegetarisk livsstil. Stiftelsen skall vidare upplåta lokaler till verksamheter som arbetar med information om motion och kost, med psykiskt och fysiskt inriktade terapier – etablerade och alternativa behandlingsformer – eller som tillhandahåller utbildning inom dessa områden. Stiftelsen skall även upplåta lokaler till verksamheter i övrigt som kan ansluta till, komplettera eller understödja Stiftelsens ändamål och medel. Ni har bl.a. uppgett följande. I fastigheten finns ca 35 kontorslokaler som Stiftelsen hyr ut till i huvudsak näringsidkare med hälsoprofil. Bland hyresgästerna finns läkare, naprapater och terapeuter med varierande inriktning. Dessutom finns några föreningar med olika hälsoinriktningar och en restaurang. En av föreningarna bedriver dock bankverksamhet. För räkenskapsåret 2006 uppgick Stiftelsens omsättning till ca 2,3 mnkr.

Av handlingarna i ärendet framgår vidare att Ni har erbjudits en styrelseplats i Stiftelsen med ett övergripande ansvar för ekonomin, vilket bl.a. innefattar att Ni kommer att lämna råd och korrigera felaktigheter i bokföringen, upprätta bokslut samt förslag till årsredovisning. Bokföringen kommer att handhas av en annan person. Ni kommer inte att företräda Stiftelsen på annat sätt ”än som styrelsen kollektivt”. Revisionsbyrån har inte några klienter med uttalad hälsoprofil. Däremot är Ni vald revisor i en ekonomisk förening (Föreningen) som bedriver en likartad uthyrningsverksamhet av lokaler på samma geografiska marknad som Stiftelsen. Föreningen är partipolitiskt och religiöst obunden och har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att verka för en lösning av medlemmarnas lokalbehov i Föreningens hus. Ni har uppgett att Föreningen har medlemmar som bedriver utåtriktat solidaritetsarbete, främst riktat mot tredje världen och att det finns flera vänskapsföreningar med sådana länder. Ni har vidare uppgett att Föreningen även har medlemmar med miljöinriktad verksamhet samt lämnat exempel på medlemmar som bl.a. driver hälso- och miljöfrågor i Sverige. Enligt Er uppfattning finns det ingen risk för intressekonflikt mellan Stiftelsen och Föreningen, eftersom de har olika målgrupper. En av Föreningens medlemmar (som inte bedriver sin verksamhet i Föreningens hus) är dock en bank med liknande verksamhet som den bank som hyr lokaler genom Stiftelsen. Varken Ni eller revisionsbyråns klienter har någon kontakt med någon av de två omnämnda bankerna.

RN meddelar följande besked.

Enligt 25 § första stycket revisorslagen (2001:883) får en revisor inte utöva annan verksamhet än revisionsverksamhet eller verksamhet som har ett naturligt samband därmed, om utövandet är av sådan art eller omfattning att det kan rubba förtroendet för revisorns opartiskhet eller

självständighet, eller om utövandet på annat sätt är oförenligt med den ställning som följer av behörigheten att utföra lagstadgad revision. Av andra stycket samma paragraf framgår att RN på ansökan av en revisor skall meddela förhandsbesked om huruvida en viss verksamhet är förenlig med kravet i första stycket.

Av revisorslagens förarbeten framgår att bedömningen av om en sidoverksamhet utgör sådan förtroenderubbande verksamhet som avses i ovan nämnt lagrum, måste göras mot bakgrund av bl.a. vilken verksamhet som revisionsklienterna bedriver. Revisorn bör exempelvis inte ha styrelseuppdrag som kan förväntas föranleda en typ av ställningstaganden som han eller hon också, men utifrån en granskande utgångspunkt, måste göra i sin revisionsverksamhet. Så kan bli fallet om revisorn är styrelseledamot i ett bolag som bedriver verksamhet i samma bransch som en revisionsklient.¹

RN konstaterar att såväl Stiftelsen som Föreningen bedriver lokaluthyrning på samma geografiska marknad till bl.a. hälso- och miljöinriktade verksamheter. Därtill hyr Stiftelsen ut lokaler till en bank som har motsvarande verksamhet som den bank som är medlem i Föreningen. Med hänsyn till vad som framkommit om Stiftelsens och Föreningens respektive verksamheter anser RN att det finns en beaktansvärd risk för att Stiftelsen och Föreningen kan komma att få konkurrerande intressen. Denna omständighet innebär att uppdraget som styrelseledamot i Stiftelsen kan komma i konflikt med Ert uppdrag som vald revisor i Föreningen. Vad Ni anfört om hur Stiftelsen företräds, föranleder ingen annan bedömning. Mot bakgrund härav finner RN att uppdraget som styrelseledamot i Stiftelsen medför att förtroendet för Er opartiskhet och självständighet som vald revisor i Föreningen kan komma att rubbas. Ni kan därför inte åta Er uppdraget som styrelseledamot i Stiftelsen.

Ärendet har avgjorts av Revisorsnämnden. I beslutet har deltagit f.d. domaren i Europadomstolen Elisabeth Palm, ordförande, hovrättspresidenten Gunnel Wennberg, vice ordförande, skattedirektören Marie Carlsson, biträdande avdelningschefen Eva Ekström, godkände revisorn Klas-Erik Hjorth, auktoriserade revisorn Leif Lundfors, professorn Claes Norberg samt skattejuristen Kerstin Nyquist. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Peter Strömberg, chefsjuristen Per Eskilsson, juris doktorn Adam Diamant, revisionsdirektören Kerstin Stenberg samt avdelningsdirektören Jessika Eckert som föredragit ärendet.

¹ Prop. 2000/01:146, s. 107.